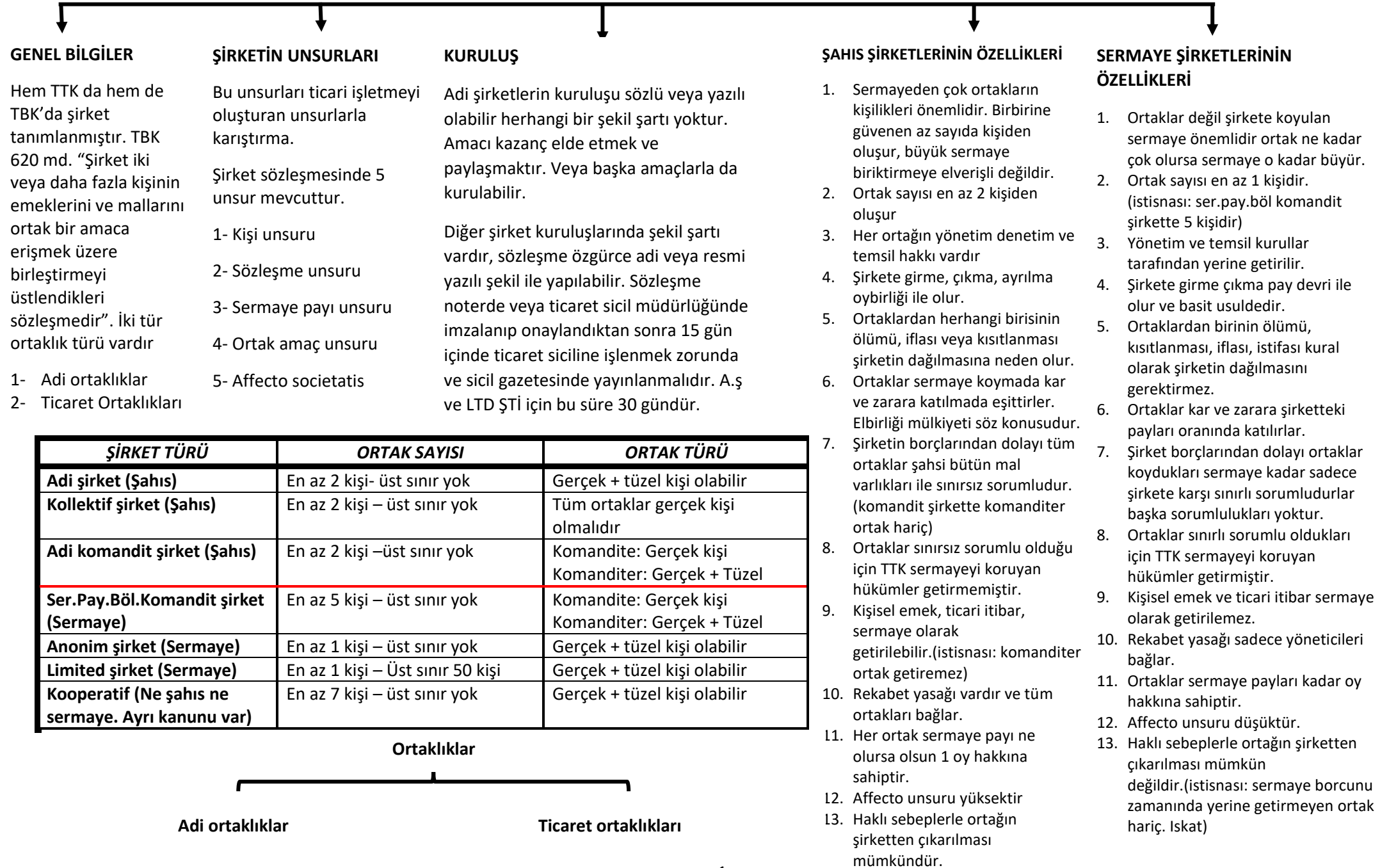

ŞİRKETLER HUKUKU

	Adi şirket (TBK)	Kollektif şirket (TTK)	Adi Komandit şirket (TTK)	Sermayesi paylara bölünmüş (TTK) komandit şirket	Limited şirket (TTK)	Anonim şirket (TTK)	Kooperatif şirketi (TTK)	Donatma iştiraki (TTK)
Türü	Şahıs şirketi	Şahıs şirketi	Şahıs şirketi	Sermaye şirketi	Sermaye şirketi	Sermaye şirketi	Ne şahıs ne sermaye şirkettir ayrı kanunu vardır ama sermaye şirketi A.Ş hükmündedir.	Şahıs şirkettir Adi şirket hükmündedir
Tacir sıfatı	Tacir sıfatı Yok (ortaklarının tacir sıfatı vardır)	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı vardır	Tacir sıfatı yoktur ortakların tacir sıfatı vardır
Tüzel kişilik	Tüzel kişilik Yok	Tüzel kişilik Var	Tüzel kişilik Var	Tüzel kişilik Var	Tüzel kişilik Var	Tüzel kişilik Var	Tüzel kişilik var	Tüzel kişilik Yok
Kişi (Ortak) sayısı ve türü	En az 2 gerçek kişi ve üstü	En az 2 gerçek kişi ve üstü	En az 2 kişi 1 komandite ve 1 komandite gerçek kişi olmalı	En az 5 kişi en az 1 komandite ve 1 komandite Komandite gerçek kişi olmalı	En az 1 kişi ve üst sınır 50 kişi gerçek+tüzel kişi olabilir	En az 1 kişi üst sınır yok Gerçek+tüzel kişi olabilir	En az 7 kişi ve üst sınır yok Gerçek+tüzel kişi olabilir	En az 2 kişi ve üst limit yok Gerçek+tüzel kişi olabilir
Sözleşme yapılış	Şekle tabi değil sözlü yapılabilir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Adi yazılı şekil Şekle tabidir	Şekle tabi değildir sözlü yapılabilir.
Sermaye unsuru	Her şey sermaye olur Basit sermayeli	Her şey sermaye olur Basit sermayeli	Komandite herşeyi sermaye yapabilir Komandite sadece para ve parasal değeri olanları sermaye yapabilir (emek ve itibar olmaz) basit sermayeli	Komandite herşeyi sermaye yapabilir Komandite sadece para ve parasal değeri olanları sermaye yapabilir (emek ve itibar olmaz) basit sermaye	Sadece para ve parasal değeri olan takas edilebilen her şey Esas sermayeli	Sadece para ve parasal değeri olan takas edilebilen her şey Esas ve kayıtlı sermaye	Sadece para ve parasal değeri olan takas edilebilen her şey	Para ve parasal değeri olan takas edilebilen her şey sermaye olur ayrıca bir mal topluluğudur.
Ortak amaç	Kar ve kazanç paylaşmak	Ticari işletme işletmek	Ticari işletme işletmek	Ticari işletme işletmek	Her türlü iktisadi amaç	Her türlü iktisadi amaç	Üyelerine daha ucuz malzeme temin etmek ve korumak karşılıklı yardım kefalet dayanışma	Kar ve kazanç paylaşmak
İflasa tabi olma	İflas edemez ama ortaklar iflas edebilir	İflas edebilir	İflas edebilir	İflas edebilir	İflas edebilir	İflas edebilir	İflas edebilir	İflas hükümlerine tabidir.
Ortakların şirket borçlarından sorumluluğu	1.Derece doğrudan müteselsil ve tüm mal varlığı ile sınırsız sorumlu	2.derece dolaylı müteselsil ve tüm mal varlığı ile sınırsız sorumlu	Komandite: 2.dereceden dolaylı müteselsil ve sınırsız tüm mal varlığı ile sorumlu Komandite 2.derece adi (sınırlı) sorumlu (sadece payı ile sorumlu)	Komandite: 2.dereceden dolaylı müteselsil ve sınırsız tüm mal varlığı ile sorumlu Komandite 2.derece adi (sınırlı) sorumlu (sadece payı ile sorumlu)	2.derece Şirkete taahhüt ettiği sermaye kadar sınırlı adi sorumlu	2.derece Şirkete taahhüt ettiği sermaye kadar sınırlı adi sorumlu	2. dereceden sınırlı sorumlu (içerideki payı kadar)	2. derece ortakların payları oranında
Kar zarar ve tasfiyeye katılım	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında eşit	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında eşit	Aksi belirtilmedikçe komandite Ortaklar arasında eşit Komandite Ortaklar arasında payı oranında	Ortaklar arasında payları oranında	Ortaklar arasında payları oranında	Ortaklar arasında payları oranında	Kooperatiflerde kar amacı yoktur ama zarar ve tasfiye her üyenin pay oranı kadar.	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında gemideki payları oranında.
Ticaret unvanı	Yok	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Rekabet yasağı	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında var	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında var	Aksi belirtilmedikçe komandite Ortaklar arasında var Komandite ortaklarda yok	Aksi belirtilmedikçe komandite Ortaklar arasında var Komandite ortaklarda yok	Aksi belirtilmedikçe müdürler arasında var	Aksi belirtilmedikçe yönetim kurulu üyeleri arasında var	Kooperatif hakları ve sırları tüm ortaklarca korunur doğan zarar kusurlu olandan alınır.	Aksi belirtilmedikçe Ortaklar arasında var
Yönetim hakkı	Aksi belirtilmedikçe tüm ortakların yönetim hakkı vardır.	Aksi belirtilmedikçe tüm ortakların yönetim hakkı vardır.	Aksi belirtilmedikçe komandite ortakların yönetim hakkı vardır. Yönetim hakkı yoktur	Aksi belirtilmedikçe komandite ortakların yönetim hakkı vardır. Yönetim hakkı yoktur.	Yönetim hakkı müdürlerdedir (yönetim kurulu)	Yönetim hakkı sadece yönetim kurulundadır.	Yönetim hakkı sadece koop. Yönetim kurulundadır.	İştirakin yönetim işleri, müşterek donatanların kararlarıyla görülür. Kararlar salt çoğunlukla verilir
Denetim hakkı	Tüm ortakların hakkıdır (emredici hüküm)	Tüm ortakların hakkıdır (emredici hüküm)	Tüm komandite ortakların hakkıdır (emredici hüküm) Kural olarak denetim hakkı yoktur ama dönem sonunda sadece belgeleri inceleyebilir.	Tüm komandite ortakların hakkıdır (emredici hüküm) Kural olarak denetim hakkı yoktur ama dönem sonunda sadece belgeleri inceleyebilir.	Bağımsız denetçiler tarafından denetlenir (SMMM)mali müşavir	Bağımsız denetçiler tarafından denetlenir (SMMM)mali müşavir	İlgili bakanlık tarafından müfettişlerce denetlenir.	Her ortağın denetim hakkı vardır.

1- ADİ ORTAKLIK (Borçlar kanununda düzenlenmiş)

Kuruluş

Borçlar kanununda düzenlenmiştir. Adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaç için birleştirdikleri sözleşmedir. Bir ortaklık kanunla düzenlenmiş ortaklıkların ayırt edici niteliklerini taşııyorsa adi şirketleri hükümlerine tabi adi ortaklık sayılır.

ADİ ORTAKLIĞIN GENEL OLARAK ÖZELLİKLERİ

- 1- **Tüzel kişiliği yoktur:** Tüzel kişiliği olmaması nedeni ile fiil ehliyeti yoktur. Hak ve borç edinemez, davalı – davacı olamaz. Tacir değildir iflas sadece tacirlere tanındığı için iflas edemez. Ticari defter tutma zorunluluğu yoktur, vergiye tabi olmaz, ticaret unvanı olmaz, yerleşim yeri olmaz.
- 2- En az 2 kişi ile kurulur, üst sınır yoktur. Şahıs şirketi olmasına rağmen gerçek kişilerin yanında tüzel kişiler de ortak olabilir. Ancak devlet, kamu tüzel kişileri ve kamu yararına dernekler ortak olamazlar.
- 3- Adi ortaklık kuruluşunda şekil şartları aranmamaktadır. Ancak, şirkete sermaye olarak gayrimenkul, motorlu araç, alacak hakkı, fikir ve sanat eseri (marka – patent) konulacaksa şekil şartı vardır.
- 4- Adi ortaklık, kanuna, ahlaka, adaba, aykırı olmayan ve konusu imkânsız olmayan her türlü amaç için kurulabilir. Bunlardan birisine aykırı ise **şirket sözleşmesi hükümsüz olur.**

İç ilişkiler

İç ilişki ortakların kendi aralarındaki ilişkidir. İç ilişkide ortaya çıkacak sorunlarda öncelikle sözleşme hükümleri (emredici kurallara aykırı sözleşme hükümleri geçersizdir) uygulanır. Eğer sözleşmede hüküm yoksa BK hükümleri uygulanır. Genel kural sözleşme serbestisi olsa da BK 3 konuda emredici hüküm getirmiştir:

- 1- Kar ve zarar ortaklar arasında paylaşılmak zorundadır.
- 2- Bilanço çıkarına ve kazanç paylarını dağıtma zorunluluğu
- 3- Ortakların denetim hakkı

ORTAKLARIN HAKLARI

Mali haklar

- a- Kar payı isteme hakkı
- b- Ücret, faiz, avans ve masrafları isteme hakkı
- c- Tasfiye payı isteme hakkı

Kişisel hakları

- a- Yönetim ve itiraz hakkı
- b- Denetim hakkı

ORTAKLARIN BORÇLARI (Hak varsa borç da vardır)

- a- Sermaye koyma borcu
- b- Zarara katılma borcu
- c- Yönetime katılma borcu
- d- Rekabet yasağı
- e- Özen gösterme borcu

YÖNETİCİNİN HAKLARI

Yönetim hakkı

Yönetim hem hak hem borçtur. Olağan işlerle sınırlıdır, şirketin gündelik işleri vs.

İtiraz

Birden fazla yönetici varsa işlem tamamlanıncaya kadar diğer yönetici ortakların itiraz hakkı vardır. İtiraz şekle bağlı değildir. İşlemi askıda bırakır. Tek bir yönetici varsa itiraz hakkı olmaz. Ortak olmayan yöneticinin ve yönetici olmayan ortağın itiraz hakkı yoktur.

Masraf isteme

Şirket işleri için yapılan masraflar diğer ortaklardan istenebilir.

Faiz isteme

Şirkete verilen avanslar için faiz istenebilir.

Ücret isteme

Kural olarak yönetim ücretlidir, ancak sözleşmeye konulursa ücret istenebilir. Yükümlü olmasa da emek harcayan ortak karşılık isteyebilir.

YÖNETİCİLERİN BORÇLARI

Yönetim borcu

Yönetim hem hak hem borçtur.

Özen borcu

1- **Ücret alıyorsa:** Sözleşmeye göre belirlenir. Sözleşme hükümlerinin dışına çıkılmaz. (objektif)

2- **Ücret almıyorsa:** Kendi işindeki gibi özen göstermelidir. (sübjektif)

Tazminat borcu: Kendi kusuru ile diğer ortaklara zarar verirse tazmin etmelidir.

Hesap verme borcu

Yılda en az bir kez hesap vermelidir. Kazanç paylarını diğer ortaklara ödemelidir. Süre sözleşmesi ile daha kısa belirlenebilir.

İncelemeye izin verme borcu (Emredici hüküm)

Diğer ortakların inceleme ve denetleme hakkını kullanmalarının önüne geçilemez. (emredici hüküm)

KAR VE ZARARI PAYLAŞMA

1- Kar ve zarara katılma şekli, şirket sözleşmesi ile serbestçe belirlenir.

2- Yalnız bu belirleme sadece iç ilişkilerde hüküm ifade eder.

3- Sözleşmede sadece kar oranı belirtilmişse bu oran zarara, sadece zarar oranı belirtilmişse bu oran kara da uygulanır.

4- Sözleşmede belirtilmemişse herkes getirdiği sermayeye bakılmaksızın eşit bir şekilde kar alır, eşit şekilde zarara katlanır.

5- Yalnızca emeğini sermaye olarak getiren ortak sözleşmede belirtilmek şartı ile iç ilişkilerde zarardan muaf tutulabilir. (Bu 3. Kişileri bağlamaz iç ilişkilerde geçerlidir)

DENETLEME HAKKI

Yönetim hakkı olup olmadığına bakılmaksızın bütün ortakların denetleme hakkı vardır. Zaruri bir durum yoksa kural olarak şahsen kullanılabilir. Dürüstlük kuralları çerçevesinde iş günleri ve iş saatlerinde kullanılır. Bu hak sınırlanamaz. Sınırlansa da geçerli olmaz, çünkü emredici hükümdür.

1- Ortaklığın işleyişine ilişkin bilgi alma

2- Defter ve belgeleri inceleme

3- Mali durum hakkında hesap belgesi isteme

Dış ilişkiler

- 1- Yönetim yetkisine sahip ortak veya ortaklar kural olarak olağan işlerde tek başlarına ya da birlikte ortaklığı 3. Kişilere karşı temsil ederler. Ancak önemli işlerde bütün ortakların oy birliği ile karar alır veya oy birliği ile yöneticiye yetki verir.
- 2- Temsilci ortaklığı doğrudan veya dolaylı olarak temsil eder. Kendi adına veya ortaklık hesabına 3. Kişilerle iş yaparsa bu kişiye karşı bizzat doğrudan kendisi alacaklı-borçlu olur, daha sonra iç ilişkide ortaklara devir ederse dolaylı temsil olur. Doğrudan ortaklık adına ve hesabına iş yaparsa doğrudan temsil olur. İki durumda da ortaklar 3. Kişiyeye karşı sınırsız ve müteselsilen sorumludurlar.

2- ADİ ORTAKLIK

YÖNETİM VE ORTAKLAR ARASI İLİŞKİLER

Yönetim sözleşme veya kararlar yalnızca bir veya birden çok ortağa ya da 3. Bir kişiye bırakılmış olmadıkça, bütün ortaklar ortaklığı yönetme hakkına sahiptir.

- 1- Ortaklık yönetimi sözleşmede bir ya da birden çok kişiye bırakılmadı ise bütün ortaklar yöneticidir. Bu yetki 3. Bir kişiye bırakılmışsa bu kişi ticari temsilci olarak görev yapar.
- 2- Haklı bir sebep olmadan yönetim hakkı sınırlanamaz, kaldırılamaz. Haklı sebep varsa (görevi ihmal gibi) her bir ortak yönetim yetkisini kaldırabilir. Yönetim hakkı birden fazla kişiye bırakılmışsa ortaklık kararıyla kaldırılabilir.
- 3- Yöneticiler ile diğer ortaklar arasındaki ilişki hukuki olarak vekâlet ilişkisidir.
- 4- Yönetim yetkisi azil, istifa, ölüm, fiili ehliyetin kaybı nedenleri ile sona erdirilebilir.

SERMAYE PAYI (KATILIM PAYI)**TAAHHÜT ETME BORCU**

- 1- Her ortak, para, alacak veya başka bir mal ya da emek olarak, ortaklığa bir katılım payı koymakla yükümlüdür.
- 2- Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça katılım payları ortaklığın amacının gerektirdiği önem ve nitelikte birbirine eşit olmak zorundadır.
- 3- Bir ortağın katılım payı, bir şeyin kullanılmasından oluşuyorsa kira sözleşmesindeki, bir şeyin mülkiyetinden oluşuyorsa satış sözleşmesindeki hasara ayıptan ve zapttan sorumluluğa ilişkin hükümler kıyas yolu ile uygulanır.
- 4- Her ortak sermaye payı olarak para, mal, emek ve ticari itibarını sermaye olarak taahhüt edebilir. Sözleşmede aksi öngörülmedikçe ortaklık amacına uygun önemde, nitelikte ve birbirine eşit olmak zorundadır. Sermaye payı sözleşmede belirtilen şekilde ve zamanında yerine getirilmemişse diğer ortak ya da ortaklar ifayı talep ve dava edebilirler.
- 5- Sermaye payı 3. Kişileri bağlamaz, yani ortaklar sermaye paylarından bağımsız olarak dış ilişkilerde 3. Kişilere karşı **SINIRSIZ VE MÜTESELSİLEN sorumludur.**

REKABET**REKABET YASAĞI**

Ortaklar kendilerinin ya da bir başkasının adı ve hesabına ortaklık amacını engelleyici, zarar verici iş yapamaz. Emredici hüküm olmadığı için sözleşme ile rekabet yasağı sınırlanabilir veya tamamen kaldırılabilir. Rekabet yasağını ihlal eden ortağa karşı diğer ortaklar şunları yapabilir:

- 1- Zararın karşılanmasını isteyebilir.
- 2- Yapılan iş ortaklık adına yapılmış sayılabilir
- 3- Başkası adına yapılmışsa menfaate ortaklığın el koyması kararlaştırılabilir.
- 4- Mahkemeden ortağın ortaklıktan çıkarılması haklı nedenden dolayı istenebilir.
- 5- Mahkemeden şirketin feshi istenebilir.

DİKKAT: *Adi şirketin sona erme sebeplerinin gerçekleşmesi durumunda yönetici ve temsilci ortakların yetkileri biter.*

Tasfiye işlemleri

- 1- Şirketin malvarlığı tespiti, nakde dönüştürülmesi, alacakların toplanması
- 2- 3. Kişilere, ortaklara borçlar, giderler ve avanslar ödenir.
- 3- Ortakların sermaye payları, sermayelerini ortaklığa getirdikleri tarihteki değeri üzerinden iade edilir.
- 4- Kalan kısım (tasfiye karı), varsa kar oranlarına göre, yoksa eşit pay edilir.

SONA ERME**İnfisah sebepleri (irade dışı sebepler-kendiliğinden)**

- 1- Sözleşmedeki amacın gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hale gelmesi
- 2- Sözleşmede ortaklığın mirasçılarla sürdürülmesi konusunda hüküm yoksa ortağın ölmesi veya gaip olması
- 3- Sözleşmede aks öngörülmemişse bir ortağın kısıtlanması, iflası, tasfiye payının cebri icra yolu ile paraya çevrilmesi
- 4- Sözleşmede belirtilmişse sürenin dolması ve irade olarak ortaklığın sürdürülmemesi. (yoksa belirsiz süreli ortaklığa dönüşür)

Fesih sebepleri (iradi sebepler)

- 1- Oybirliği ile karar verilirse.
- 2- Belirli süreli şirket ise ve sözleşmede fesih bildirme hakkı tanınmışsa fesih talebiyle.
- 3- Belirsiz süreli ortaklık ise veya ortaklardan birinin ömrü boyunca kurulmuş şirket ise 6 ay önceden ihbar şartı ile fesih talebiyle
- 4- Haklı sebeplerin varlığında ister belirli ister belirsiz süreli olsun her zaman fesih talebi üzerine mahkeme kararı ile şirket dağıtılabilir. (Fesih bildirimini, dürüstlük kurallarına uygun olmalı, fesih bildirimini hesap yılı sonunda geçerli olur)

OLAĞAN İŞLER	OLAĞANÜSTÜ İŞLER	ŞİRKET KARARLARI
Tek bir yönetici yapabilir Şirketin konu ve amacına uygun günlük işler. Ancak birlikte yönetim esasını sınırlaması getirilirse yöneticilerin oybirliği gerekir.	Bütün ortakların oy birliği gerekir, ancak gecikmesinde sakınca varsa tek bir yönetici de yerine getirebilir.	Sözleşmeye göre oy birliği veya oy çokluğu ile kararlar alınır

TİCARET ORTAKLIKLARI

TÜRLERİ

- 1- Kollektif şirket
- 2- Komandit şirket
- 3- Anonim şirket
- 4- Limited şirket
- 5- Kooperatif

TÜZEL KİŞİLİK

Ticaret şirketleri, ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanırlar. Sonra ticaret sicili gazetesinde ilan edilir.

Tüzel kişilik kazanarak yapabilecekleri

- 1- Sözleşme konusuna uymak şartıyla haklardan yararlanabilir, borç yüklenebilir.
- 2- Ortaklardan ayrı bir malvarlığı olur.
- 3- Davalı ve davacı olabilir.
- 4- Tacir sıfatı kazanabilir
- 5- İflasa tabi olur
- 6- Ticaret siciline tescil, ticari defter tutma, ticaret unvanı alma zorunluluğu olur.
- 7- Ortaklardan ayrı ikametgâhı ve tabiiyeti olur

Hak ve fiil ehliyeti

Şirket tüzel kişilik kazanmakla hak ehliyetini kazanır, kanuni ve esas sözleşme gereği zorunlu organların oluşması ile de fiil ehliyeti kazanır.

Dikkat: İşletme konusu (ultra vires) kaldırıldı.

DİKKAT: Her sermaye şirketi (tescil tarihinden itibaren 3 ay içerisinde) bir internet sitesi açmak mecburiyetindedir

ORTAKLARIN SERMAYE KOYMA BORCU

Şirketlere sermaye olarak rehinli ve hacizli mallar getirilemez. Kanunda aksine hüküm olmadıkça ticaret şirketlerine sermaye olarak;

- a) Para, alacak, kıymetli evrak ve sermaye şirketlerine ait paylar konulabilir.
- b) Fikri mülkiyet hakları
- c) Taşınır ve her çeşit taşınmaz
- d) Taşınır ve taşınmazlardan faydalanma ve kullanma hakları
- e) Kişisel emek, ticari itibar
- f) Ticari işletmeler
- g) Elektronik ortamlar, alanlar, adlar ve işaretler gibi değerler,
- h) Maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan haklar
- ı) Devrolunabilen ve nakden değerlendirilebilen her türlü değer konulabilir.

Dikkat: Her ortak usulüne göre düzenlenmiş veya imza edilmiş şirket sözleşmesiyle koymayı taahhüt ettikleri sermayeden dolayı şirkete karşı borçludur

DİKKAT: Zamanında ifa edilemeyen sermaye para ise, tazminat hakkına engel olmamak kaydıyla aksine şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede hüküm yoksa şirketin tescili anından itibaren temerrüt faizi de ödenir

Sermaye payı olarak alacak hakkı getirilmesi

- 1- Sermaye olarak şirkete alacaklarını devretmiş olan bir ortak, alacaklar şirketçe tahsil edilmiş olmadıkça sermaye koyma borcundan kurtulamaz.
- 2- Alacak, vadesi gelmiş ise aksi kararlaştırılmış olmadıkça vade gününden muaccel ise şirket sözleşmesi veya esas sözleşme tarihinden itibaren bir ay içinde şirketçe tahsil edilmelidir.
- 3- Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde tahsil edilemediği takdirde gecikmeden dolayı şirketin tazminat hakkına hanel gelmemek şartı ile ortak, sürenin bitiminden itibaren geçecek günlerin temerrüt faizini de öder.
- 4- Alacak kısmen tahsil edilmiş ise, yukarıdaki hükümler tahsil edilmemiş olan kısım hakkında geçerlidir.

Karineler

- 1- Sermaye olarak konulan ayınlara (mallara) bilirkişi tarafından biçilecek değerler ilgililerce kabul edilmiş sayılır.
- 2- Şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa sermaye olarak konulan ayınlara mülkiyeti, şirkete ait haklar doğrudan şirkete devredilmiş olur.
- 3- Hizmetlerin karşılığı olarak verilecek ücreti kısmen veya tamamen kâra iştirak sureti ile ifası kararlaştırıldığı takdirde bu kayıt çalışanlara ortak sıfatı vermez.

Ücret ve faiz isteme hakkı

Kanunlarda aksine hüküm yoksa şirket sözleşmesi ile ortakların, koydukları sermayeler için faiz ve şirketteki hizmetleri sebebi ile kendilerine ücret verilmesi kabul olunabilir.

TİCARET ŞİRKETLERİNİN BİRLEŞMESİ

Birleşme iki veya daha fazla ticari şirketinin tasfiye edilmeksizin aktif ve pasiflerinin birleştirilerek tüzel kişiliklerini birleştirmek şartı ile yeni bir ticari şirketi meydana getirmeleri veya mevcut bir ticaret şirkete katılmaları şeklinde olur. Birleşme ticaret siciline tescil ile geçerli olur ve ilan edilir.

Birleşme sözleşmesi

Yazılı şekle tabidir, şirketlerin yönetim organları imzalar, genel kurulları imzalar, ayrı ayrı veya birlikte birleşme raporu hazırlanır, istemeyen ortaklara ayrılma akçesi verilebilir.

DİKKAT: Bütün şirketler birbirleri ile birleşebilir, ancak şahıs şirketleri ile sermaye şirketleri veya kooperatif ile birleşeceklerse devrolunan şirket şahıs şirketleri olmak zorundadır. Diğer bir deyişle şahıs şirketi ile sermaye şirketi kooperatif birleşecekse; sermaye şirketi/kooperatif devralan olur. Oysa şahıs şirketi ile şahıs şirketi veya sermaye şirketi ile sermaye şirketi birleşecekse kimin devir olunan kimin devir alan olduğu önemsizdir.

DİKKAT: Tasfiye halindeki bir şirket iki şirketle birleşebilir

- 1- Mal varlığının dağıtılmasına başlanmamış olmalı
- 2- Devrolunan şirket olmalı. İşlem devralan şirketin merkezinin olduğu yerdeki ticaret siciline tescil olunur.

ALACAKLILARIN KORUNMASI

1- Birleşmeye katılan şirketlerin alacaklıları birleşmenin hukuken geçerlilik kazanmasından itibaren 3 ay içinde istemde bulunurlarsa devralan şirket bunların alacaklarını teminat altına alır.

2- Birleşime katılan şirketler alacaklarına Türkiye ticaret sicili gazetesinde baskı sayısı 50 bin ve üstünde olan yurt düzeyinde dağıtım yapılan 3 gazetede 7 şer gün aralarla 3 defa yapacakları ilanla ve ayrıca internet sitelerine konulacak ilanla haklarını bildirirler. İşlem denetçisi birleşime katılan şirketlerin serbest mal varlıklarının ödenmesine yetmeyeceği bilinen bir alacaklı bulunmadığı veya böyle bir alacak istemi beklenmediğini doğruladığı takdirde ilan yükümlülüğü ortadan kalkar.

Ortakların sorumluluk halleri

1- Devir olunan şirketin borçlarından birleşmeden önce sorumlu olan ortakların sorumlulukları birleşmeden sonra da devam eder. Şu şartla ki bu borçlar birleşme kararını ilanından önce doğmuş olmalı veya borçları doğuran sebepler bu tarihten önce oluşmuş bulunmalıdır.

2- Devrolunan şirketin borçlarından doğan ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin istemler birleşme kararının ilanı tarihinden itibaren 3 yıl geçince zaman aşımına uğrar.

3- Kamuya arz edilmiş olan tahvil ve diğer borç senetlerinde sorumluluk itfa tarihine kadar devam eder, meğerki izah name başka bir düzenleme içersin.

TİCARET ORTAKLIKLARI

TİCARET ŞİRKETLERİNİN TÜR DEĞİŞTİRMESİ

- 1-Şahıs şirketleri her tür şirkete dönüşebilir.
- 2-Sermaye şirketleri ve kooperatifler, yalnızca sermaye şirketi veya kooperatiflere dönüşebilirler ancak şahıs şirketlerine dönüşemezler

Şirket payının ve haklarının korunması

- 1- Tür değiştirmede ortakların şirket payları ve hakları korunur. Oydan yoksun paylar için sahiplerine eşit değerde paylar veya oy hakkı kazandıran paylar verilir.
- 2- İmtiyazlı payların karşılığında aynı değerde paylar verilir veya uygun bir tazminat ödenir.
- 3- İntifa senetleri karşılığında aynı değerde haklar verilir veya tür değiştirme planının düzenlendiği tarihte gerçek değer ödenir.

Ortakların sorumluluk halleri

- 1- Devrolunan şirketin borçlarından birleşmeden önce sorumlu olan ortakların sorumlulukları birleşmeden sonra da devam eder. Şu şartla ki borçlular birleşme kararının ilanından önce doğmuş olmalı veya borçları doğuran sebepler bu tarihten önce oluşmuş olmalıdır.
- 2- Devrolunan şirketin borçlarından doğan ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin istemler birleşme kararının ilanı tarihinden itibaren 3 yıl geçince zamanaşımına uğrar. Alacak ilan tarihinden sonra muaccel olursa zamanaşımı süresi **Muacceliyet tarihinden başlar**. Bu sınırlama devralan şirketin borçları dolayısı ile şahsen sorumlu olan ortakların sorumluluklarına uygulanmaz.
- 3- Şartname başka bir düzenleme içermemişse kamuya arz edilmiş olan tahvil ve diğer borç senetlerinde sorumluluk itfa tarihine kadar devam eder

TİCARET ŞİRKETLERİN BÖLÜNMESİ

Bir şirket **tam** veya **kısmi** bölünebilir.

A) Tam bölünme: Şirketin tüm mal varlığı bölümlere ayrılır ve diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketin paylarını iktisap ederler. Tam bölünüp devrolunan şirket sona erer ve ticaret unvanı ticaret sicilinden silinir.

B) Kısmi bölünme: Bir şirketin malvarlığı bir veya birden fazla bölümü diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları devralan şirketin paylarını ve haklarını iktisap ederler. Veya bölünen şirket devredilen şirket malvarlığı bölümlerinin karşılığında devralan şirketteki payları ve hakları elde ederek yavru şirketini oluşturur.

Dikkat: Sadece sermaye şirketleri ve kooperatifler bölünebilir. Ancak şahıs şirketine bölünemezler. **Şahıs şirketlerinin bölünmesi söz konusu değildir.** Alacaklıların korunması ve sorumluluk halleri birleşme ve tür değiştirmedeki gibidir.

Şirketlerin geçerli bir şekilde bölünebilmesi için:

Bölünme onaylanınca yönetim organı bölünmenin tescilini ister. Kısmi bölünme sebebi ile devreden şirketin sermayesinin azaltılması gerekiyorsa buna ilişkin esas sözleşme değişikliği de tescil ettirilir. Tam bölünme halinde devreden şirket ticaret siciline tescil ile birlikte kendiliğinden dağılır (infisah eder) Bölünme ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanır. Tescil ile tescil anında envanterde (dökümde) yer alan bütün aktifler (alacaklar) ve pasifler (borçlar) devralan şirketlere geçer.

ŞİRKETLER TOPLULUĞU

I- Hâkim ve bağlı şirket

1- Şu durumlarda hâkim şirket olunur.

- a- Bir şirket diğer bir ticaret şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak;
- b- Oy haklarının çoğunluğuna sahipse
- c- Şirket sözleşmesi uyarınca yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyenin seçimini sağlayabilecek hakka sahipse
- d- Kendi oy hakları yanında bir sözleşmeye dayanarak tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte oy haklarının çoğunluğunu oluşturuyorsa
- e- Bir ticaret şirketi diğer bir ticaret şirketini bir sözleşme gereğince veya başka bir yolla hâkimiyeti altında tutabiliyorsa birinci şirket hâkim, diğeri bağlı şirket olur. Bu şirketlerden en az birinin merkezi Türkiye'de ise bu kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır.

2- Birinci maddede öngörülen haller dışında bir şirketin başka bir şirketin paylarının çoğunluğuna veya onu yönlendirebilecek kararları alabilecek miktarda paylarına sahip bulunması birinci şirketin hâkimiyetinin varlığına karinedir.

3- Bir şirketin bir veya birkaç bağlı şirketin aracılığı ile bir diğer şirkete hâkim olması dolaylı hâkimiyettir.

4- Hâkim şirkette doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan şirketler onunla birlikte şirketler topluluğunu oluşturur. Hâkim şirketler ana şirket, bağlı şirketler yavru şirket konumundadır.

5- Şirketler topluluğunun hâkiminin merkezi veya yerleşim yerinin yurt içinde veya dışında bulunan bir teşebbüs olması halinde bu kanundaki maddeler ile bu kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Hâkim teşebbüs tacir sayılır.

6- Şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerin uygulanmasında "yönetim kurulu" terimi limited şirketlerde müdürleri, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile şahıs şirketlerinde yöneticileri, diğer tüzel kişilerde yönetim organını ve gerçek kişilerde gerçek kişinin kendisini ifade eder.

II- Karşılıklı iştirak

Birbirlerinin payının en az ¼ üne sahip bulunan sermaye şirketleri karşılıklı iştirak durumundadır. Anılan şirketlerden biri diğerine hâkimse ikincisi aynı zamanda bağlı şirket sayılır. Karşılıklı iştirak durumundaki şirketlerin her biri diğerine hâkimse ikisi de bağlı ve hâkim şirket kabul edilir.

KOLLEKTİF ŞİRKET

UNSURLARI	Kuruluşu	İÇ İLİŞKİ	3. İTİRAZ HAKKI
<p>Şahıs şirkettir. Bir ticari işletmeyi ticaret unvanı adı altında işletmek amacı ile yalnızca gerçek kişiler arasında kurulan bütün ortakların şirket alacaklılarına karşı sınırsız sorumlu olduğu şirket türüdür</p> <p>Dikkat: Sözleşme kanuni şekilde yapılmamışsa zorunlu unsurlar konmamış veya eksikse veya geçersizse şirket Ad şirket hükmünde olur.</p> <p>Dikkat: Şirketin tescilinden önce ortakların şirket adına yaptıkları işlemlerden dolayı ortaklar müteselsilen sorumludur</p> <p>Unsurları</p> <p>Ticari işletme işletilme unsuru: Sadece ticari işletme işletmek için kurulabilir</p> <p>Sermaye unsuru: Asgari bir sermaye şartı yoktur para mal emek ticari itibar sermaye olarak konulabilir.</p> <p>Ticaret unvanı unsuru: Ticaret unvanı tacir olan tüzel kişiliğe aittir. Unvanın çekirdeği ortaklardan en az birinin adı soyadı ve şirketin türünden oluşabilir.</p> <p>Kişi unsuru: Sadece gerçek kişiler şirkete ortak olabilir. Tüzel kişiler ortak olamaz. Şirket en az 2 kişiden oluşur ve üst sınır yoktur.</p> <p>Ortakların sorumluluğu: Ortaklar şirket borç ve taahhütlerinden dolayı sınırsız, müteselsil ve bütün mal varlıkları ile sorumludur</p> <p>Tüzel kişilik: Ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanırlar.</p>	<p>1- Şirket esas sözleşmesi yazılı şekilde yapılmalıdır. <u>Sözleşmede yazılması zorunlu unsurlar</u> şunlardır.</p> <p>a) Ortakların ad ve soyadları, yerleşim yerleri ve vatandaşlıkları</p> <p>b) Şirketin türü (Kollektif şirket olduğu)</p> <p>c) Şirketin işletme konusu</p> <p>d) Her ortağın sermaye olarak taahhüt ettiği sermaye miktarı, para dışında sermaye konulmuşsa bunun parasal değeri, emek sermaye olarak konulmuşsa bunun kapsam ve değeri.</p> <p>e) Şirketi temsile yetkili kimselerin ad ve soyadı, bu kişilerin yalnız veya birlikte imzaya yetkili oldukları yazılmalıdır.</p> <p>2- Sözleşme ortaklar arasında imzalanmalı ve noterde onaylanmalıdır.</p> <p>3- Noter onayının üzerinden 15 gün içinde şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan edilmelidir.</p>	<p>ORTAKLIK VE ORTAKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ</p> <p>1- SERMAYE KOYMA BORCU</p> <p>Para, mal, haklar, kişisel emek ve ticari itibar sermaye olarak konulabilir. Aksi öngörülmedikçe mülkiyet şirket tüzel kişiliğine geçer. Para dışında koyulan sermayenin miktarı ayrıntılı şekilde belirtilir.</p> <p>Aksi belirtilmedikçe şirketin muaccel alacağı 1 ay içinde tahsil edilir. Sermaye borcunu yerine getirmeyen ortağa karşı şirket yöneticileri ve her bir ortak aşağıdakileri yapmaya yetkilidir</p> <p>1- İfayı talep ve dava açılabilir</p> <p>2- ihtar şartıyla gecikme nedeni ile zarar tazmini</p> <p>3- ihtara gerek olmaksızın gecikme faizi</p> <p>4- ihtar şartıyla ortağın çıkarılması</p> <p>5- ihtar ve ihbar şartı ile şirketin feshini mahkemeden isteme</p> <p>2- ŞİRKETİN YÖNETİMİ</p> <p>Bir veya birden fazla kişi şirketin yöneticisi olarak belirlenebilir. Aksi öngörülmediyse bütün ortaklar yönetici sayılır. Yönetici sözleşme veya sonradan ortaklarca atanabilir.</p> <p>Dikkat: Yönetici ortaklarla ortaklık arasındaki sözleşmenin hukuki niteliği vekâlet sözleşmesidir. Sözleşme ile belirtilen ortak, haklı bir neden olmadıkça görevinden alınmaz. Haklı nedenler şunlardır;</p> <p>a) Basiretsizlik,</p> <p>b) Ağır ihmal,</p> <p>c) Yönetimde istikrarsızlık</p> <p>Her bir ortak yöneticinin görevlerinin sınırlandırılmasını veya görevine son verilmesini isteyebilir. Sözleşmeden sonra atanan yönetici ise ortakların oy çokluğu ile görevden alınabilir. Ayrıca her bir ortak mahkemeye başvurabilir.</p> <p>Yönetim hakkının kapsamı</p> <p>Olağan işler: Olağan işler yönetim hakkının kapsamına girer. Şirketin amaç ve konusu dâhilindeki şirket menfaatine uygun sulh, tahkim, feragat gibi yetkiler.</p> <p>Olağanüstü işler: Yönetici ayrımı gözetmeksizin bütün ortakların oybirliği ile yapılabilir. Bağış kefalet ve 3. Kişiler lehine garanti, ticari temsilci belirlemek, şube açmak, başka bir işletmeyi devralmak, tasfiye ve konkordato kararı almak, şirket konusuna girmeyen taşınmazları almak ve satmak, teminat göstermek, şirkete ait üretim araçlarını satmak, rehin vermek ve ticari rehin kurmak.</p> <p>Dikkat: Şirkete yeni ortak almak, çıkarmak, ticaret unvanı değiştirmek, şirket amaç ve konusunu değiştirmek, şirketin özüne ilişkin temel işlemlerdir ve bunlar ancak bütün ortakların oybirliği ile yapılabilir.</p>	<p>Şirket adına karar alınacağı zaman 3. Kişilerle ilişki kurulana kadar iç ilişkide geçerli olan bir haktır. Yönetici ortaklara ait bir haktır. Elbette en az 2 yönetici ortak varlığı halinde itiraz hakkı söz konusu olabilir. Ancak tek bir yönetici var ve onun da hileli işler yaptığı düşünülüyorsa her bir ortak mahkeme yolu ile itiraz hakkını kullanabilir.</p> <p>4. KAR VE ZARARA KATILMA</p> <p>Kar ve zarara katılma oranı ortaklar tarafından serbestçe belirlenir. Ancak bu konu iç ilişkilerde geçerlidir. 3. Kişileri bağlamaz. Dış ilişkide sınırsız ve müteselsil sorumluluk geçerlidir. Sözleşmede yalnızca kar veya yalnızca zarar oranı belirlenmiş ise belirlenen değer diğer durum için de geçerlidir. Hiç belirtilmemiş ise ortaklar kar veya zarar oranına eşit şekilde katılır.</p> <p>Kural: Bütün ortaklar kar veya zarara katılırlar</p> <p>İstisna: Emeğini sermaye olarak koyan ortak sözleşmede belirtilmesi şartı ile yalnızca iç ilişkide geçerli olmak üzere zarardan muaf tutulabilir.</p> <p>Kar ve zarar oranlarını belirleme işi ortaklardan birine 3. Bir kişiye bırakılabilir. Bu kişinin belirlediği oran hakkaniyete aykırı bulunursa öğrenilmesinden itibaren 3 ay içinde dava açılabilir.</p> <p>Dikkat: Şirket zarar etmişse oybirliği ile karar alınmadıkça hiçbir ortak zararı karşılamaya zorlanamaz.</p> <p>Dikkat: Her ortak faaliyet dönemi sonunda kardan payını isteme hakkına sahiptir. Şirket bir önceki faaliyet döneminde zarar etmiş ve sermayesi azalmış ise sermaye açığı kapanana kadar kar payı çekilmez.</p> <p>5. REKABET YASAĞI</p> <p>Bir ortak diğer ortakların izni olmadan</p> <p>a) Şirketin iş ve çıkar çevresinde fiilen yaptığı ticari işler türünden bir işi kendi adına veya başkası adına yapamaz.</p> <p>b) Aynı zamanda başka bir ortaklığa sınırsız sorumlu ortak olarak giremezler.</p> <p>Rekabet yasağına aykırılığın yaptırımları</p> <p>a) Şirket tazminat isteyebilir</p> <p>b) Şirket tazminat talebi yerine yapılan işi şirket hesabına sayılabilir.</p> <p>c) Şirket ortağın elde ettiği çıkarları şirkete devretmesini isteyebilir.</p> <p>d) Şirket ortağı ortaklıktan çıkarılabilir</p> <p>e) Her bir ortak şirketin feshini talep edebilir</p> <p>Zamanaşımı süresi ise ortağın rekabet yasağına aykırı davranmasının öğrenilmesinden itibaren 3 ay, genel zaman aşımı ise 1 yıl dir.</p> <p>6. DENETİM HAKKI</p> <p>Her bir ortağın denetim hakkı vardır. Bu hak genişletilebilir ancak daraltılamaz ve kaldırılmaz. Yapılsa bile mutlak butlanla batıldır.</p> <p>Denetim hakkının kapsamı</p> <p>a) Şirketin gidişi ve durumu hakkında bilgi istemek</p> <p>b) Evrak ve defterleri incelemek</p> <p>c) Mali duruma ilişkin hesap belgesi düzenlenmesini istemek</p> <p>7. OY HAKKI</p> <p>Kural olarak her ortağın bir oy hakkı vardır. Aksi sözleşmede belirlenebilir. Bu hak sözlü, yazılı veya toplantısız da kullanılabilir. Ancak karar defterine işlenme mecburiyeti olduğu için yazılı olmalıdır.</p>

KOLLEKTİF ŞİRKET

DIŞ İLİŞKİ (TEMSİL)

Kollektif şirket, hak ve fiil ehliyetini temsilcileri eli ile kullanır. Temsilciler 2 ye ayrılır. Temsilci

- 1- İradî temsilci
- 2- Yasal temsilci

İradî temsilci: Temsil yetkisi verilen kişi ve kişiler.

Yasal temsilci: Temsil yetkisine sahip şirket organı

TEMSİL YETKİSİNİN SINIRI

Kural olarak temsil yetkisine sahip ortaklar şirketin amaç ve konusuna giren her işi yapabilir
İstisnası: Temsilcilerin yetkisi birlikte temsil ve yer bakımından temsil (merkez-şube) sınırlanabilir.

Birlikte temsil yolu ile kısıtlanan 3. Kişilere karşı geçerli olabilmesi için tescil ve ilan edilmesi gerekir. Tescil edilmemiş ise bile iyiniyetli 3. kişilerin hakkı korunur. Temsilciler işlemleri birlikte yaparlar. Temsilcilerden birine yapılan tebliğ şirkete yapılmış sayılır. Temsil yetkisi kaldırılırsa da tescil ve ilan gerekir. Yasal temsilciler ise sadece birlikte temsil yönünden sınırlandırılabilir. Yer bakımından sınırlandırılmaz. Dışarıdan temsilci atanırsa bir ortak temsilci olarak belirlenir.

TEMSİL YETKİSİNİN SINIRI

Kural olarak temsil yetkisine sahip ortaklar şirketin amaç ve konusuna giren her işi yapabilir

İstisnası: Temsilcilerin yetkisi birlikte temsil ve yer bakımından temsil (merkez-şube) sınırlanabilir.

Birlikte temsil yolu ile kısıtlanan 3. Kişilere karşı geçerli olabilmesi için tescil ve ilan edilmesi gerekir. Tescil edilmemiş ise bile iyiniyetli 3. kişilerin hakkı korunur. Temsilciler işlemleri birlikte yaparlar. Temsilcilerden birine yapılan tebliğ şirkete yapılmış sayılır. Temsil yetkisi kaldırılırsa da tescil ve ilan gerekir. Yasal temsilciler ise sadece birlikte temsil yönünden sınırlandırılabilir. Yer bakımından sınırlandırılmaz. Dışarıdan temsilci atanırsa bir ortak temsilci olarak belirlenir.

ORTAKLAR ARASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

1- Çıkma: Sözleşmede istenildiği şekilde belirlenebilir. Ortak oybirliği ile her zaman çıkabilir.

2- Ortağın ölümü:

a) Sözleşmede hüküm yoksa: Sözleşmede mirasçılarla devam etme hususunda herhangi bir hüküm yoksa şirketin devamı oybirliğine bağlıdır. Şirkete devam kararı verilirse mirasçılar şirkete girmek ister ve ortaklar da onay verirse mirasçılar ortak olur. Ortaklar onay vermezse ortağın tasfiye payı mirasçılara verilir.

b) Sözleşmede hüküm varsa: Ortaklar bu hükümle bağlı olur. Mirasçılar Kollektif ortak olarak girmek isterlerse ortaklar bunu reddedemezler, ancak mirasçılar komanditer ortak olarak girmek isterlerse ortakların oybirliğine gerek vardır ve şirket adi komandit şirkete dönüşmüş olur. Ortaklar oybirliği sağlayamazlarsa mirasçının tasfiye payı verilir. Mirasçının ortak olmak için seçim süresi 3 aydır. Bu zaman zarfında komanditer ortak statüsünde sayılır. Mirasçı bu süre sonunda bir beyanda bulunmazsa kollektif ortak olmayı kabul etmiş sayılır.

3- Yeni ortak alınması: Olağanüstü bir iştir, sözleşme değişikliği gerektirir, oybirliği ile mümkündür. Yazılı işlem ve noter onayı gerekir.

4- Ortağın çıkarılması:

. Ortağın iflası: Ortağın iflası şirketin ifisah nedeni olacağı için oybirliği ile iflas eden ortak şirketten çıkarılabilir. Tescil ve ilan gerektirir.

Ortağın kişisel alacaklısının şirkete fesih talebi üzerine

çıkarma: Ortağın kişisel alacaklısının payını haczettirme ve şirketin feshini istemesi 6 ay önceden bildirilmesine bağlıdır.

Belirsiz süreli şirketlerde çıkarma: Sözleşmede hüküm olması şartıyla geçimsizlik gibi nedenlerle oybirliği ile ortağın çıkarılması mümkündür.

Mahkeme kararı ile çıkarma: İki ortaklı şirketlerde haklı nedenle diğer ortağın çıkarılması mümkündür.

ORTAKLAR ARASINDA DEĞİŞİKLİKLERİN SONUÇLARI

a) 3. Kişiler için hüküm ifade edebilmesi için tescil ve ilan şarttır.

b) Şirkete yeni giren ortak eski borçlarından da müteselsilen sorumlu olur.

c) Ayrılan ortağın tasfiye payı muaccel olur.

d) Ayrılan ortak fiilen ayrılma tarihine kadar ki işlemlerden sorumlu olur.

KOLLEKTİF ŞİRKETİN SONA ERMESİ FESİH SEBEPLERİ

a) Ortakların kararı ile fesih edilebilir.

b) Bir ortağın şirketin feshini ihbarı ile 6 ay önceden bu ihbar yapılabilir.(ortak çıkarılarak fesih önlenebilir)

c) Mahkeme kararı ile (Haklı nedenlerle, tescil ve ilan eksiklikleri nedeni ile ortağın kişisel alacaklısının 6 ay önceden fesih talebi ile)

İNİFİSAH SEBEPLERİ (kendiliğinden dağılma, sona erme)

a) Şirketin iflası

b) Şirket sermayesinin 2/3 ünün kaybedilmesi ile. (Oybirliği ile kalan sermayeyle devam kararı alınır veya eksilen sermaye tamamlanırsa infisah önlendir)

c) Birleşme

d)Ortaklardan birinin iflası

e) Şirket belirli süreli ise sürenin dolması

f) Şirketin amacının gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hale gelmesi

g) Bir ortağın ölümü veya kısıtlanması veya şirketten ayrılması

Bu durumun istisnası olan durumlar da şunlardır.

a) Bir ortağın, şirketin yönetim işlerinde veya hesaplarının çıkarılmasında şirkete ihanet etmiş olması,

b) Bir ortağın kendisine düşen asli görevleri ve borçları yerine getirmemesi,

c) Bir ortağın kişisel menfaatleri uğruna şirketin ticaret unvanını veya mallarını kötüye kullanması,

d) Bir ortağın, uğradığı sürekli bir hastalık veya diğer bir sebepten dolayı, üstüne aldığı şirketin işlerini yapmak için gerekli olan yeteneği ve ehliyetini kaybetmesi, gibi hâller şirket dağılmadan ortağın çıkarılabilmesi için haklı sebeplerdendir.

KOLLEKTİF ŞİRKETİN TASFİYESİ

•Tasfiye süreci ile tüzel kişilik hemen son bulmaz, sadece ehliyeti sınırlanır. Tüzel kişiliğin son bulması için tasfiyenin tamamlanması ve sicilden terkin gerekir.

•Yönetim ve temsil yetkileri tasfiye memurlarına geçer.

•Ticaret unvanına “tasfiye halinde” ibaresi eklenir.

•Tasfiye memurları atama veya seçim yolu ile göreve gelebilir. İflas halinde tasfiye memuru iflas memuru olur.

Mahkemeden tasfiye memuru atanması istenebilir.

•Tasfiye memuru ortakların oybirliği ile her zaman görevden alınabilir. İstifa da sona erdiren sebeplerdendir.

•Dışarıdan atanan tasfiye memuru ve ortaklar belirlemişlerse tasfiye memuru ücret isteyebilir.

TASFİYE İŞLEMLERİ

Envanter ve bilanço çıkarılır
Şirket malvarlığı nakde çevrilir
Şirket borçları ödenir
Ortakların sermaye payları ve tasfiye karı dağıtılır.
Ticaret sicilinden terkin ile tüzel kişiliğe son verilir.

KOMANDİT ŞİRKET

Adi Komandit şirket

(Şahıs Şirketi) (Kollektif şirket hükümleri uygulanır)

- En az 2 kişi ile kurulur

Sermayesi Paylara Bölünmüş komandit Şirket

(Sermaye Şirketi) (AŞ hükümleri uygulanır)

- En az 5 kişi ile kurulur

- Pay ve hisse çıkarılabilir

Ortak Yapısı

Komandite Ortak (Sınırsız sorumlu)

- 1- En az 2 ortak gerekir. Komandite ortaklar gerçek kişi olmak zorundadır.
- 2- Komandite ortak Adi komandit şirketlerde herşeyi in yanında kişisel emek ve ticari itibar gibi değerleri sermaye olarak getirebilir. Sermaye şirketi olan Ser. Pay. Bl. Kom. Şirketlerde sadece para ve parasal değeri olan takası mümkün olan değerler sermaye olarak konulabilir.
- 3- Ticaret unvanında komandite ortakların isimleri bulunabilir.
- 4- Tüm Temsil-yönetim-itiraz- denetim ve sorumluluklar komandite ortağın üzerindedir.
- 5- Şirkette komandite ortak kalmazsa şirket sona erer.
- 6- Komandite ortaklar Kollektif şirket ortağı gibi rekabet yasağına tabidir.
- 7- Kar ve zarara katılma konusunda sözleşmede hüküm yoksa eşitlik söz konusudur
- 8- Komandite ortak Kollektif şirket ortağı gibi oy birliği veya mahkeme kararı ile şirketten çıkarılabilir.
- 9- Komandite ortağın ölümünde ise kollektif şirketteki hükümler geçerlidir

Komanditer Ortak (Sınırlı Ortak)

- 1- Komanditer ortak gerçek veya tüzel kişi olabilir.
- 2- Komanditer ortak kişisel emek ve ticari itibarını sermaye olarak koyamaz. Sadece para ve parasal değeri olan takası mümkün değerleri sermaye olarak getirebilir.
- 3- Ticaret unvanında adları geçmez. Ama adı geçerse komandite gibi sorumlu olur.
- 4- Temsil-Yönetim-itiraz-denetim hakkı kural olarak yoktur ama olağanüstü işlerde fikirleri alınır ve yılsonunda defterleri inceleme hakları vardır.
- 5- Şirkette komanditer ortak kalmazsa şirket Kollektif şirket gibi hüküm görür.
- 6- Komanditer ortaklar Komanditer ortak için rekabet yasağı yoktur. Ancak rekabet ederse **olağan denetim hakkını** yitirir.
- 7- Sermayesi oranında kara katılır fakat zarar konusunda taahhüt ettiği sermaye kadar sorumludur.
- 8- Komanditer ortak payını devrederek şirketten çıkabilir
- 9- Komanditer ortağın ölümü fiil ehliyetini kaybetmesi veya kısıtlanması şirketin dağılma nedeni değildir.

UNSURLARI

- **Bir ticari işletme işletmek**
- **Ticaret unvanı:** Komandite ortakların en az birinin adı soyadı ve ticaret unvanının çekirdeğini oluşturur
- **Kişi unsuru:** En az 2 ortak gerekir. Komandite ortaklar gerçek kişi olmak zorundadır. Komanditer ortak gerçek veya tüzel kişi olabilir.
- **Sermaye unsuru:** Komanditer ortak kişisel emek ve ticari itibarını sermaye olarak koyamaz, ama komandite ortak koyabilir.
- **Tüzel kişiliği vardır.**

KURULUŞU

Esas sözleşme yazılı bir şekilde noterde onaylanır ve **15 gün içinde** ticaret siciline tescil edilir. Sözleşmede şu unsurlar mecburi olacaktır.

- a) Ortakların ad soyadları ve ikametgâhları ve tabiiyetleri
- b) Şirketin türü
- c) Ticaret unvanı ve merkezi
- d) İşletme konusu
- e) Ortakların sermaye miktarı
- f) Temsile yetkili Komanditelerin ad ve soyadları

1-ANONİM ŞİRKET

<p>ÖZELLİKLERİ Sermayesi belirli paylara bölünmüş, borçlarından dolayı sadece şirket malvarlığı ile sorumlu olan şirkettir.</p> <p>a- Pay sahipleri sadece taahhüt ettikleri sermaye payları ile şirkete karşı sorumludur.</p> <p>b- Her türlü amaç ve konu için kurulabilir(kanun ve ahlaka aykırı olanlar hariç)</p> <p>c- Ticaret unvanının çekirdeği işletme konusu ve şirketin türünden ibarettir. Ortakların ad ve soyadlarının yazılması halinde şirket türü A.Ş olarak kısaltılamaz.</p> <p>d- En az 1 kişi ile kurulabilir. Kurucular gerçek veya tüzel kişi olabilir. Memurlar da kurucu ortak olabilirler ancak şirket organlarında görev alamazlar. Küçük ve kısıtlıların da yasal temsilcileri aracılığı ile kurucu veya ortak olabilirler.</p> <p>e- Payları temsilen kıymetli evrak niteliğinde pay senetleri (hisse senetleri) çıkarılabilir.</p> <p>f- Kişisel emek ticari itibar vadesi gelmemiş alacaklar kişisel hizmet edimleri sermaye olarak konulamaz.</p> <p>g- Borçlarından dolayı şirket tüzel kişiliği sorumludur. Sorumluluk şirket malvarlığı ile sınırlıdır. Ortaklar ise taahhüt ettikleri sermaye miktarı ile sınırlı ve sadece şirkete karşı sorumludur.</p>	<p>ANONİM ŞİRKETLERE HÂKİM OLAN İLKELER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Çoğunluk ilkesi 2- Sınırlı sorumluluk ilkesi 3- Malvarlığının korunması ilkesi 4- Yabancı bir malvarlığını işletmesi ilkesi 5- Dışardan denetleme ilkesi 6- Devletin ilgilenmesi ilkesi 7- Kamuoyu aydınlatma ilkesi 8- Kurumsal yönetim ilkesi <p>KURULUŞTAN DOĞAN SORUMLULUK Kurucuların kuruluş sırasındaki yolsuz işlerinden dolayı sorumluluk davası açılabilir. İlk yönetim kuruluna da kuruluş denetimindeki usulsüzlerinden dolayı sorumluluk davası açılabilir.</p>	<p>KURULUŞU <u>Esas sermayeli</u> A.Ş ler en az 50 bin tl sermaye ile kurulur. <u>Kayıtlı sermayeli</u> A.Ş ler ise en az 100 bin tl sermaye ile kurulur. Esas sözleşmede yazılması zorunlu unsurlar</p> <ul style="list-style-type: none"> •Şirket süreli ise süresi •Ticaret unvanı, merkezi, işletme konusu •Payların türleri, her payın itibari değeri, ödenme şekli ve şartları •Pay senetlerinin türleri, imtiyazlı paylar, devir sınırlamaları •Aynın cinsinden sermayenin belirlenmiş değeri •Yönetim kurulu üyelerinin ad soyadları, sayıları ve yetkileri •Genel kurul toplantısının nasıl yapılacağı, çağrı usulü ve oy hakları •Şirket ilanlarının nasıl yapılacağı, şirketin hesap dönemi <p>KURULUŞ TÜRLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> •Nakdi kuruluş •Nitelikli kuruluş (aynı sermaye de varsa) <p>Dikkat: Sözleşme noterde onaylandıktan sonra 30 gün içinde tescil edilmelidir Not: Taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az ¼ i tescilden önce, kalan kısmı da tescilden sonraki 24 ay içinde ödenir. Dikkat: A.Ş'lerin kuruluşu kural olarak herhangi bir makamın iznine bağlı değildir. Hangilerinin izinle kurulacağı Gümrük ve ticaret bakanlığı tarafından belirlenir ve izin verilir ve izin verilir.</p>	<p>İzinle kurulacak A.Ş ler</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bankacılık •Sigortacılık •Factoring •Döviz büfesi •Holdingler •Umumi mağazacılık •Finansal kiralama •Tüketici finansman ve kart hizmetleri •İş varlık şirketleri •Bağımsız denetim şirketleri <p>Dikkat: Halka açık AŞ'ler ve kayıtlı sermayeli AŞ'ler de bakanlık iznine tabidir. Kayıtlı sermayeye geçecek AŞ'ler SPK lundan izin almalıdır. Halka açık AŞ'ler SPK nın denetimine tabidir. Kurucular payların tamamını taahhüt etmek zorundadır Pay sahipleri, muaccel borçlarını ifa etmeden ve şirket geçmiş yıl zararını karşılayacak durumda olmadan şirkete borçlanamazlar. Not: Kuruluş belgeleri 5 yıl, ticari defterler ve dayanak belgeleri ise 10 yıl saklanmak zorundadır.</p>	<p>SORUMLULUK DAVASI Sorumluluğu Gerektiren Haller</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması, 2- Sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi, 3- Nakit dışı sermayeye değer biçilmesinde yolsuzluk, 4- SPK dan izinsiz halktan para toplamak (SPK hükümleri saklı kalmak kaydıyla) -Kurucular <p>Sorumlu Olanlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1-ilk yönetim kurulu ve sonraki yönetim kurulu üyeleri 2-Yöneticiler 3-Tasfiye memurları 3-Şirket tüzel kişiliği 5-Pay sahipleri <p>Davacılar (Sorumlu olanlara karşı)Yetkili Mahkeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zarar nedeniyle şirket iflas etmişse şirket alacaklıları dava açabilirler. -Şirket merkezinin bulunduğu yer Asliye Ticaret Mahkemesi <p>Süre -Zaman aşımı 2 yıl – 5 yıl</p> <p>Sorumluluktan kurtulma Bu işlemleri yürüten kişilere sorumluluk davası açılır. Sorumluluktan kurtulma</p> <ol style="list-style-type: none"> 1-Zaman aşımı ve 2-İbra ile olur <p>İBRA YASAĞI Kurucular, ilk yönetim kurulu üyeleri, denetçiler tescilden itibaren 4 yıl geçmedikçe ibra edilemezler. Sorumlulara karşı tazminat davası zamanaşımı süresi öğrenme anından itibaren 2 yıl-5 yıl dir. Dikkat: Şirket, kural olarak kendi paylarını sermayenin 1/10 unu aşan oranda iktisap edemez veya rehin kabul edemez. Şirket kendi payını taahhüt edemez.</p>
---	--	---	--	--

2-ANONİM ŞİRKET ORGANLARI

GENEL KURUL

- 1- Esas sözleşmenin değiştirilmesi
- 2- Yönetim kurulunun seçimi ibrası ve azli
- 3- Denetçinin seçimi
- 4- Finansal tablolar, yön. Kurulunun yıllık tablolar ve. Onaylanması
- 5- Şirketin feshi
- 6- Önemli miktarda (1/10) şirket varlığının toptan satışı
- 7- Birleşme bölünme tür değiştirme kararları
- 8- Kuruldan sonra devralma

Dikkat: Genel kurulun yetkileri tahdididir, bunlar dışındaki görevler yönetim kuruluna ait olacaktır.

Olğan genel kurul toplantısı

- 1- Yeni yılın ilk 3 ayı içinde toplanır (emredici bir hüküm değildir)
- 2- Genel kurul kural olarak yönetim kurulu toplantıya çağırır.
- 3- Ancak azlık – azınlık da toplantının yapılmasını noter kanalı ile yönetim kurulundan isteyebilir. Yönetim kurulu çağırıyor kabul edilirse 45 gün içinde toplantı çağırmasını duyurur. Eğer reddederse ve öneriyi 7 gün içinde cevaplamazsa azlık bu hakkını mahkeme eli ile kullanır.
- 4- Tek pay sahibi de yönetim kurulunun devamlı toplanmaması, toplantı usulüne uymaması durumunda mahkeme kanalı ile toplantı isteyebilir.
- 5- Tasfiye memurları, kayyım ve iflas dairesinin de belli şartlar altında toplantı yapılmasını isteme hakkı vardır.
- 6- Denetçi eskiden organdı genel kurul toplantıya çağırabilirdi artık çağıramaz. (2015 kpss sorusu)
- 7- Genel kurul çağırması esas sözleşmede gösterilen usullerde yapılır. Bu çağrı toplantıdan en az 2 hafta önce yapılır. Çağrı yer, saat, tarih ve gündemi mutlaka belirtilir.

Dikkat: Bütün pay sahiplerinin içlerinden birinin itirazı olmazsa, usule uymadan da toplanması mümkündür. Ancak oybirliği ile karar almaları gerekir. Buna ÇAĞRISIZ TOPLANTI denir.

Genel kurulda karar alabilecekler

- Yönetim kurulu tarafından tutulan hazır bulunanlar listesi (hazır cetveli) içinde adı bulunan pay sahipleri
 - Pay sahiplerinin temsilcileri
 - Yönetim kurulu üyeleri
 - Denetçi
 - Bakanlık temsilcisi (hükümet komiseri)
 - SPK gözlemcisi (Halka açık A.Ş. lerde)
 - İntifa hakkı sahibi
- Gündemin belirliliği: Gündemi genel kurul toplantıya çağırın belirler. Önceden gündem bildirilir. Gündeme bağlılık: Aksine düzenleme olmadıkça, gündem dışı konular görüşülemez.
- Dikkat:** Toplantı tutanağı toplantı başkanı ve hükümet komiseri tarafından imzalanmazsa geçersiz olur. Yönetim kurulu da tutanağın noter onaylı nüshasını tescil ve ilan ettirir. İnternet sitesine koyar.

Genel kurul kararlarının sakatlığı ve iptali:

- a)Toplantı yapılmadan, toplantı yeter sayılarına uyulmadan alınan kararlar, hükümet komiserinin toplantıda hazır bulunmaması veya tutanağı imzalamaması halinde YOKLUK (BUTLAN) söz konusudur.
- b)Pay sahiplerinin haklarını sınırlandıran, ortadan kaldıran, şirketin temel yapısını bozan kararlar BUTLAN ile batıldır.
- c)Yokluk ve butlan ile sakat olan kararlara karşı herkes, her zaman dava- itiraz edebilir, hâkim de bunu re'sen dikkate alır.
- d)Kanunun EMREDİCİ HÜKÜMLERİNE, Esas sözleşmeye, dürüstlük kuralına aykırı alınan kararlar iptal edilebilir.
- e)İptal davasını toplantıya katılmış ve karara olumsuz oy verip tutanağa geçirtmiş olan pay sahipleri açabilir. Toplantıya hazır bulunmayan pay sahipleri ise ancak toplantının usulüne ilişkin hususlardan dolayı dava açabilir.
- f) Yönetim Kurulu üyeleri de iptal talebinde bulunabilirler.
- g)SPK (Halka Açık A.Ş. lerde) ve intifa hakkı sahipleri de iptal davası açabilirler.
- h)İptal davası açma süresi 3 aydır. Şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesi görevli ve yetkilidir.

Toplantı karar ve yeter sayısı	1.TOPLANTI	2.TOPLANTI	KARAR
1- Basit nisap: a) İbra ve sulh b) Denetçilerin seçimi ve azli c) Şirket bilançolarının ve tabloların onaylanması d) Kar ve zarar hesap onayı e) Yöneticilerin ücretlerinin tespiti f) Huzur haklarının tespiti g) Finansal tabloların tasdiki	Esas sermayenin en az ¼ üne sahip olanlar	Sayı şartı aranmaz	Salt çoğunluk (Oyçokluğu)
2- Ağırlaştırılmış nisap: a) Şirket konusunun değiştirilmesi b) Şirketin feshi c) İmtiyazlı pay çıkarma nama yazılı payların devir sınırlaması d) Tasfiye aşamasında toptan mal satışı- devri e) Menkul kıymet çıkarma kararı f) Şirket tescilinden 2 yıl içinde sermayenin 1/10 unu aşan miktarda işletme veya ayının devralınması, kiralanması kararı g) Sermaye azaltımına gitme taahhüt artırımı, h) AŞ in GK kararı ile sona erdirilmesi	¾	¾	¾
i) Rüçhan hakkını kaldıran veya sınırlayan kararlar j) Tasfiyeden dönülmesi	%60	%60	%60
Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi	Sermayenin 1/2	Sermayenin 1/3	OYÇOKLUĞU
3- En ağır nisap: a) Tabiiyet değişikliği (merkezin yurt dışına taşınması) b) Bilanço zararının karşılanması ve ikincil yükümlülük koyan kararlar.	TAMAMI	TAMAMI	OYBİRLİĞİ

3-ANONİM ŞİRKET YÖNETİM KURULU

YÖNETİM KURULU

1-En az 1 kişiden oluşur. Görev süresi 3 yıldır, yeniden seçilebilir.

Üyelerin seçimi şu yollarla yapılabilir.

•Yönetim kurulunu kural olarak genel kurul belirler.

•Ancak esas sözleşme ile atanabilir.

•KTK lar tarafından da atama gerçekleştirilebilir.

•Ayrıca Y.K kendisi boşalan üye yerine yeni bir kişiyi ilk genel kurulun onayına sunarak(KOOPTASYON) da atama yapılabilir.

2-Yönetim Kurulu üyelerinin pay sahibi olması gerekmez.

3-Gerçek kişiler de tüzel kişiler de Y.K üyesi olabilir.

Dikkat: En az birinin Türk vatandaşı olması, Türkiye’de yerleşik olması, üniversite mezunu olması şeklindeki kurallar yeni kanunda yoktur. İstisna: Yabancı bir şirket Türkiye’de şube açacak ise veya açmış ise şubenin yönetim kurulu üyelerinden en az birinin TC vatandaşı olması gerekir.

Yönetim kurulu üyesi seçilemeyecek olanlar

a)Devlet memurları

b)İflas etmiş olanlar

c)Aynı şirkette denetçi olanlar

d)Daha önce YK üyesi iken ibra edilmemiş (aklanmamış) olanlar

TOPLANTI VE KARAR

a)YK üyeleri sözleşmede aksi belirtilmedikçe üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır. Toplantıda hazır bulunanların çoğunluğu ile karar alır.

b)Her üyenin bir oy hakkı vardır.

c)Üyeler birbirlerinin yerine oy veremezler

d)Üyeler toplantıya vekilleri aracılığı ile katılamazlar

e)Elektronik ortamda ve ayak divanı ile toplantı yapılması mümkündür.

f)YK üyeleri kendilerinin alt soy-üst soy-eş ve 3. dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile ilgili toplantılara katılamazlar.

Görevleri

a)Anonim şirket yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil edilir. Yöneticiler şirketin amaç ve konusuna giren bütün işleri yapmaya yetkilidir.

b)Temsil yetkileri yer bakımından ve birlikte temsil yolu ile sınırlanabilir. Aksi sınırlamalar iyi niyetli 3. kişileri bağlamaz.

c)YK kararları butlan yokluk ve iptal gibi yaptırımlara açıktır. (genel kuruldaki gibi)

d)YK üyeleri şirketle rekabet yasağına tabidir, ancak aksi öngörülebilir. (sadece sözleşme ile)

Anonim şirketlerde yönetim kurulunun vazgeçilmez ve devredilmez nitelikteki görev ve yetkileri şunlardır;

- Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesi

- Şirket yönetim teşkilatının belirlenmesi

- Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzenin kurulması.

- Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.

- Yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergeler ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetimi.

- Pay, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve genel kurula sunulması, genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurul kararlarının yürütülmesi.

- Borca batıklık durumunun varlığında mahkemeye bildirimde bulunulması.

Yönetim kurulu üyelerinin hakları

a)Yönetim ve temsil

b)Bilgi alma ve inceleme

c)İflasın ertelenmesini isteme

d)Ücret isteme

e)Sözleşmede belirtilmiş kar payı isteme

f)Huzur hakkı (toplantıya katılma ücreti)

g)İkramiye(sözleşmede belirtilmişse)

Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu (YK karşı dava açabilecek olanlar)

a)Pay sahipleri

b)Şirket tüzel kişiliği

c)Şirket alacaklıları (zarar nedeni ile şirket iflas etmişse)

-Tazminat şirkete ödenir.

Yetkili mahkeme ve dava yeri şirketin merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesidir.

-Dava zamanaşımı süresi olayı öğrenme anından itibaren 2 yıl, genel zaman aşımı süresi 5 yıl dır.

-YK üyelerinin ibrası için olumlu oy kullananlar daha sonra YK üyelerine karşı dava açma hakkını yitirir.

ANONİM ORTAKLIKTA DENETİM

Anonim şirketlerde şirket içi denetim organı kaldırılmış yerine dışarıdan bağımsız denetçi seçilmesi zorunlu kılınmıştır. Bu denetçiler şirketlerin finansal tablolarını kamu gözetimi muhasebe ve denetim standartları kurumunca yayımlanan standartlara göre bağımsız denetçiler tarafından denetlenir. DENETÇİLER ŞİRKET ORGANI DEĞİLDİR. **2 tür denetçi vardır**

1- Kanunun öngördüğü bağımsız denetçi (finansal tabloları raporları ve hesapları denetler)

2-Mahkemenin belirleyeceği özel denetçi **DENETÇİ OLAMAYACAKLAR**

a)Denetlenecek şirkette pay sahibi olanlar

b)Denetlenecek şirkette denetçilikten en az 3 sene önce yönetici veya çalışan olarak çalışan kimseler

c)Denetlenecek şirketle bağlantısı olan tüzel kişinin kanuni temsilcisi veya temsilcisi YK üyesi veya sahibi ise veya bu şirketlerde %20 den fazla pay sahibi olan gerçek kişinin yanında çalışanlar.

d)Denetlenecek şirketin YK üyelerinin veya başka yöneticilerinin alt veya üst soyundan birisi veya kayın hısımları.

e)Denetlenecek şirketin defterlerinin tutulmasında veya tabloların düzenlenmesinde katkıda bulunanlar

f)Katkıda bulunan gerçek veya tüzel kişilerin kanuni temsilcisi, çalışanı, YK üyesi, ortağı veya sahibi olanlar

g)Son 5 yıl içinde denetçilikten kazandığı paranın %30 dan fazlasını denetlenecek şirkete yatıran veya %20 den fazla pay sahibi olan ve şirketlere verilen denetleme ve danışmanlık faaliyetlerinden kazanmış ve cari yılda yine kazanacaksa denetçi olamaz.

h)10 yıl içinde aynı şirket için toplam 7 yıl denetçi olarak seçilen denetçi 3 yıl geçmedikçe yeniden denetçi olamaz.

Denetçinin düzenleyeceği rapor çeşitleri

1- Şirketin finansal tablolarına ilişkin denetim raporu

2- YK’lunun yıllık faaliyetlerine ilişkin denetim raporu

3- Riskin erken teşhisi ve yönetimi sistemine ve komitesine ilişkin denetim raporu

Denetçilerin sır saklama sorumluluğu

Denetçi ve özel denetçi, bunların yardımcıları ve bağımsız denetleme kuruluşunun denetleme yapmasına yardımcı olan temsilcileri standartlara uygun denetim yapmak ve sır saklamakla yükümlüdür.

ANONİM ŞİRKETLERDE MENKUL KIYMETLER

1- imtiyazlı pay senetleri

2- pay senetleri

3- intifa senetleri

4- İlmühaber

4-ANONİM ŞİRKETLERDE MENKUL KIYMETLER

PAY SENETLERİ

AŞ lerde ortaklık sıfatı hisse (pay) kavramına bağlıdır. Her ortak sahip olduğu hisseler oranında sorumludur. Pay senedi, AŞ lerde esas sermayenin birbirine eşit parçalarını teşkil eden payların senede bağlanmasıdır. Senedin üzerinde belli bir kişinin adı yazılı ise nama yazılı pay senedi olur. Üzerinde isim yoksa hamiline yazılı pay senedi olur. Nama yazılı pay senetleri ciro+teslim ile devrolunur. Hamiline yazılı senetler sadece zilyetliğin devri ile devrolunur.

Her payın itibari değeri 1 kr dur. Bu oranı artırmaya bakanlar kurulu yetkilidir.

İmtiyazlı paylar

Kar payı, tasfiye payı, rüçhan hakkı oy hakkı gibi haklarda paya tanınan üstün bir hak veya kanunda öngörülmemiş yeni bir pay sahipliği hakkıdır. Bir paya en çok 15 oy hakkı tanınabilir.

Bu oylarda imtiyaz hakkı esas sözleşme değişikliğinde ve ibra ve sorumluluk davası açılmasında kullanılmaz.

SERMAYE BORCUNU YERİNE GETİRMEYEN ORTAĞA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR

•Şirket ortağının, sermaye taahhüt borcunu zamanında veya hiç ifa etmemesi durumunda şirketin, sermaye taahhüdünün yerine getirilmesinin yanı sıra, ortak temerrüt faizini de ödemekle yükümlüdür.

•Diğer bir müeyyide ise, anılan borcunu ifa etmeyen ortağın dava edilebilmesi ve şirketin de bu borcun yerine getirilmemesinden kaynaklı bir zararı oluşmuşsa, bunun da tazminini talep etme hakkı bulunmaktadır.

•Yukarıda aktarılan hukuki yollarla, şirket ortağının sermaye taahhüt borcunu yerine getirmemesi halinde, ortaklık haklarından yoksun bırakılma ve ortaklıktan çıkarılması da gündeme gelebilecektir.

TAHVİL:

AŞ tarafından 3. kişilerden ödünç alınması karşılığında çıkarılan, sahiplerine faiz alma hakkı veren senetlerdir.

İNTİFA SENEDİ

İntifa senedi sahiplerine pay sahipliği hakkı vermez. Ancak bu kişilere net kara, tasfiye sonucunda kalan tutara katılma veya yeni çıkacak payları alma hakları tanınabilir. İntifa senetleri kıymetli evraklardır. Pay sahipliği haklarından bazılarını kullanmaya imkân verir.

İLMUHABER

İleride verilecek pay senetlerinin yerini tutması amacıyla verilen geçici ve nama yazılı bir kıymetli evraktır.

Pay sahiplerinin hakları

- a)Genel kurulda oy kullanmak
- b)Kar payı hakkı
- c)Hazırlık devresi faizi
- d)Rüçhan hakkı (önalım hakkı)

Dikkat: AŞ'lerde payların itibari değerleri en az 1 Kuruştur.

ANONİM ŞİRKETLERDE YEDEK AKÇELER

Yedek akçeler, ileride meydana gelebilecek zararları kapatmak, ortaklığın beklenen veya beklenilmeyen zarar, kayıp ve masraflarını karşılamak, ortaklığın istikrar içinde devamını ve gelişmesini ve istikrarlı kâr dağıtımını yapması için ortaklık kazancından ayrılan açık veya gizli kıymetlerdir. Üç grup yedek akçe söz konusudur bir de gizli ayrılanı vardır.

Kanuni yedek akçe

Kanun tarafından ayrılmaları zorunlu olarak öngörülmüş olan ve harcanmaları özel kurallara bağlı olan yedeklerdir. Kanuni yedek akçe; Yıllık kârın%5 i, ödenmiş sermayenin %20 sine ulaşınca kadar ayrılan meblağa genel kanuni yedek akçe denir.

Esas sözleşmeye dayanılarak ayrılan yedek akçe (olağanüstü yedek akçeler);

Genel kurul kararıyla ayrılan yedek akçeler dağıtılmayan kârların toplanması ile oluşur.

İhtiyari yedek akçe

Safi karın 1/20 %5 ten fazla bir meblağın ayrılacağı ve yedek akçenin ödenmiş olan esas sermayenin 1/5 %20 sinin üzerindeki yedek akçeler

Gizli yedek akçe:

Bilançodaki aktiflerin değerlerinin olduğundan daha düşük gösterilerek ayrılan yedek akçelerdir. Bilançoda aktifler 100 000 tl iken bilançoaya 70 000 tl yazılması ile ayrılan 30 000 tl lik kısım gizli yedek akçedir.

AZLIK (AZINLIK)

Şirket esas sermayesinin 1/10 una sahip olanlar ve halka açık AŞ lerde 1/20 sine sahip olanlar azlık olarak adlandırılır.

Olumlu hakları

- a)Genel kurulda oy kullanma
 - b)GK kararına karşı iptal davası açma
 - c)YK üyesi olma
 - d)GK'lu olağanüstü toplantıya çağırma
 - e)GK gündemine madde ekletme
 - f)Nama yazılı pay senedi çıkarılmasını isteme
 - g)Özel denetçi tayin talebi
 - h)Haklı nedenlerle şirketin feshini isteme
- Olumsuz hakları
- a)Şirket tabiiyetinin değiştirilmesinin engellenmesi
 - b)Bilanço zararının karşılanmasının engellenmesi
 - c)Ortakların sermaye taahhütlerinin arttırılmasının engellenmesi
 - d)Şirketin iş konusunun değiştirilmesinin engellenmesi vb...

Dikkat: AŞ lerde pay sahipliği şirketçe tutulan pay defterine kayıtlı başlar. Kurulda sermaye artırımına gidildiğinde ve devir(miras- devralma) gibi yollarla pay sahibi olmak mümkündür.

ANONİM ŞİRKETİN SONA ERMESİ**İnfisah sebepleri**

1-Süreli ise sürenin dolması, esas sözleşmede öngörülen sürenin sona ermesi

2-İş konusunun gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hale gelmiş olması

3-İflas

4-Sözleşmede öngörülmüş bir şart varsa bunun gerçekleşmesi

Fesih sebepleri

- 1-Birleşme ve devir
- 2-GK kararları ile fesih %75 (3/4)

Mahkeme kararı ile fesih

- Zorunlu organların bulunmaması veya toplanamaması (pay sahipleri, alacaklılar veya bakanlık başvurusu ile)
- Haklı sebeplerin varlığı halinde azınlık başvurusuyla
- Alacaklıların, pay sahiplerinin ve kamunun menfaatleri önemli ölçüde tehlikeye düşerse (YK, alacaklı, bakanlık ve tek pay sahibi başvuruları ile)

Sona ermenin hükümleri

Sona erme mahkeme kararı veya iflas dışındaki bir sebeple meydana geliyorsa tescil ve ilan YK'luna aittir. İnfisah veya fesih hallerinden sonra tasfiyeye girilir. Şirketin unvanına tasfiye halinde eki konulur. Bu andan itibaren şirketi tasfiye memurları temsil ederler. Tasfiye İİK'nu hükümlerine göre yapılır. Atanan tasfiye memurlarının en az bir tanesi TC vatandaşı ve Türkiye'de yerleşik olmalıdır. Tasfiye memurları şirket aktiflerini nakde çevirirler. Alacaklılar 1 er hafta arayla yapılacak 3 adet ilanla 1 yıl içinde alacaklarını bildirmeye davet edilir. Tasfiyeden sonra kalan varlık sermaye ve imtiyaz oranlarına göre dağıtılır. 3. ılandan itibaren 6 ay geçmedikçe tasfiye bakiyesinin dağıtımına başlanmaz. Tasfiye sonrası memurların isteği ile şirket sicilden silinir.

***NOT:** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 15.7.2016 tarihinden önce yer alan "1 yıl" ibaresi, bu tarihte yapılan düzenleme ile "6 ay" şeklinde değiştirilmiştir.

Anonim şirketlerde sorumluluk**Sorumlular**

Aşağıdaki kişiler kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği zaman hem şirkete hem de pay sahiplerine ve şirket alacaklılarına karşı zarar miktarınca sorumlu olurlar.

- 1) Kurucular
- 2) Yönetim Kurulu üyeleri
- 3) Yöneticiler
- 4) Tasfiye memurları

LİMİTED ŞİRKET

Bazı farklar haricinde AŞ ler ile aynı hükümlere tabidir. Buna göre limited şirketlerin kimi özellikleri ve AŞ den farkları şunlardır.

- 1- Sermaye şirketleridir
- 2- En az **1 en çok 50** kişi ile kurulabilirler
- 3- AŞ 50 bin tl, limited şirket **10 bin tl** ile kurulabilir.
- 4- Bakanlık iznine tabi olan (AŞ lerin yapabileceği) işlerle uğraşmak için limited şirket kurulamaz.
- 5- Limited şirket halka açılmaz
- 6- **Emek, ticari itibar, müeccel alacaklar ve hizmet edimleri** sermaye olarak konulamaz.
- 7- Tahvil ve hisse senetleri çıkaramazlar
- 8- Payların itibari değerleri **25 tl** ve katları şeklindedir.
- 9- Denetçi bunda da zorunlu organ değildir
- 10- AŞ ten farklı olarak karar organı genel kuruluna ORTAKLAR KURULU, yönetim ve temsil eden kuruluna da MÜDÜRLER denir.
- 11- Ortaklar kurulu toplantısına hükümet komiseri katılma zorunluluğu yoktur
- 12- Bunların dışında tüzel kişi tacirlere ilişkin genel hükümler limited şirket için de geçerlidir.
- 13- Genel kurul, toplantı gününden **en az 15 gün önce** toplantıya çağrılır. Şirket sözleşmesi bu süreyi uzatabilir veya on güne kadar kısaltabilir
- 14- Kanun veya şirket sözleşmesinde aksi öngörülmediği takdirde, seçim kararları dâhil, tüm genel kurul kararları, **toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğu** ile alınır.

